

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Οντοκεντρικός Προγραμματισμός

Ενότητα 7: C++ TEMPLATES, ΥΠΕΡΦΟΡΤΩΣΗ ΤΕΛΕΣΤΩΝ, ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Υπερφόρτωση Τελεστών

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Ιωάννης Χατζηλυγερούδης, Χρήστος Μακρής

Πολυτεχνική Σχολή

Τμήμα Μηχανικών Η/Υ & Πληροφορικής

Υπερφόρτωση Τελεστών

Υπερφόρτωση Τελεστών

- Τύποι Τελεστών
 - Built in (**int**, **char**) ή ορισμένοι από τον χρήστη (user-defined)
 - Χρήση υπαρχόντων τελεστών με τύπους ορισμένους από τον χρήστη
- Υπερφόρτωση Τελεστών
 - Δημιουργία συνάρτησης για την κλάση
 - Το όνομα της συνάρτησης είναι **'operator'** ακολουθούμενο από το σύμβολο του τελεστή Π.χ:
 - **Operator+** για τον τελεστή πρόσθεσης +

Υπερφόρτωση Τελεστών σε Κλάση

- Χρήση τελεστών σε αντικείμενα κλάσεων
 - Πρέπει πρώτα να γίνει υπερφόρτωση τους για την κλάση
 - Εξαιρέσεις (δεν χρειάζεται υπερφόρτωση):
 - Τελεστής ανάθεσης, `=`
Memberwise ανάθεση μεταξύ αντικειμένων
 - Τελεστής διεύθυνσης, `&`
Επιστρέφει τη διεύθυνση του αντικειμένου
 - Μπορούν να υπερφορτωθούν αν θέλουμε διαφορετική συμπεριφορά (όπως και ο τελεστής κόμμα: `,`)
 - Προσφέρουν πιο σύντομη και κατανοητή διατύπωση:

```
object2 = object1.add(object2);
```

```
object2 = object2 + object1;
```


Διαθέσιμοι Τελεστές

Τελεστές που μπορούν να υπερφορτωθούν							
+	-	*	/	%	^	&	
~	!	=	<	>	+=	--=	*=
/=	%=	^=	&=	=	<<	>>	>>=
<<=	==	!=	<=	>=	&&		++
--	->*	,	->	[]	()	new	delete
new[]	delete[]						

Τελεστές που δεν μπορούν να υπερφορτωθούν				
.	.*	::	?:	sizeof

Υπερφόρτωση Τελεστή ως μέλος κλάσης ή ως Friend συνάρτηση

■ Operator functions

○ Ως μέθοδος (μέλος της κλάσης)

- Το αριστερό μέλος του τελεστή είναι το αντικείμενο για το οποίο καλείται (μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε και τον τελεστή `this` για να αναφερθούμε σε αυτό). Προφανώς είναι ιδίου τύπου με την κλάση στην οποία ορίζουμε τον τελεστή.
- Το δεξιό μέλος του τελεστή είναι όρισμα της συνάρτησης (οτιδήποτε τύπου θέλουμε)

○ Ως συνάρτηση (εκτός της κλάσης, όχι μέθοδος)

- Πρέπει να δοθούν και οι δύο παράμετροι (πριν και μετά τον τελεστή) ως ορίσματα
- Πρέπει να είναι friend συνάρτηση (προσθέτουμε σχετική δήλωση στην κλάση) για να προσπελάσει `private` ή `protected` μέλη

○ (), [], -> = πρέπει να οριστούν ως μέλη της κλάσης

○ Καλούνται

- Όταν το αριστερό μέλος του τελεστή (για binary τελεστές) είναι αντικείμενο της κλάσης
- Το μοναδικό όρισμα (για unary τελεστές) είναι αντικείμενο της κλάσης

Παράδειγμα

```
class myDate{
    friend ostream &operator<<( ostream &, const myDate & );
    friend istream &operator>>( istream &, myDate & );

public: myDate(int d=5, int m=5, int y=1994) :day(d), month(m), year(y) {}
    bool operator==( const myDate &right ) const;
    myDate& operator++(); myDate operator++( int );
    int operator[]( char i );

private:
    int day, month, year;
};
```

Υπερφόρτωση συναρτήσεων μη-μελών της κλάσης (απλά δήλωση ως friend)

Υπερφόρτωση συναρτήσεων μελών της κλάσης

Παράδειγμα

```
class myDate{
    friend ostream &operator<<( ostream &, const myDate & );
    friend istream &operator>>( istream &, myDate & );
public: myDate(int d=5, int m=5, int y=1994) :day(d), month(m), year(y) {}
    bool operator==( const myDate &right ) const;
    myDate& operator++(); myDate operator++( int );
    int operator[]( char i );
private:
    int day, month, year;
};

bool myDate::operator==( const myDate &right ) const{
    if ((day == right.day) && (month == right.month) && (year == right.year))
        return true;
    return false;
}

int myDate::operator[]( char i ){
    switch (i){
        case 'm':
            return month;
        case 'y':
            return year;
        case 'd':
            return day;
        default:
            return -1;
    }
}
```


Παράδειγμα

```
class myDate{
    friend ostream &operator<<( ostream &, const myDate & );
    friend istream &operator>>( istream &, myDate & );
public: myDate(int d=5, int m=5, int y=1994) :day(d), month(m), year(y) {}
    bool operator==( const myDate &right ) const;
    myDate& operator++(); myDate operator++( int );
    int operator[]( char i );
private:
    int day, month, year;
};
```

```
istream &operator>>( istream &input, myDate &a ){
    input >> a.year >> a.month >> a.day;
    return input;
}
```

```
ostream &operator<<( ostream &output, const myDate &a ){
    output << a.year << "/" << a.month << "/" << a.day;
    return output;
}
```

```
myDate &myDate::operator++() {
    day++; return *this;
}
```

```
myDate myDate::operator++( int ) {
    myDate temp = *this;
    day++;
    return temp;
}
```


Παράδειγμα

```
class myDate{
    friend ostream &operator<<( ostream &, const myDate & );
    friend istream &operator>>( istream &, myDate & );
public: myDate(int d=5, int m=5, int y=1994) :day(d), month(m), year(y) {}
    bool operator==( const myDate &right ) const;
    myDate& operator++(); myDate operator++( int );
    int operator[]( char i );
private:
    int day, month, year;
};
```

```
int main(){
    myDate dt1(15,7,2015);
    myDate dt2(25,9,2014);
    myDate dt3;
    cin >> dt3;
    cout << dt2 <<endl;
    cout << ++dt1; cout << dt1++ <<endl;
    cout << "Month: " << dt2['m'] <<endl;
    cout << ((dt1 == dt2)?"same date":"different date");
}
```


Πρόσθετο Υλικό

- Μελετήστε και τα παραδείγματα από το **Κεφάλαιο 10** του βιβλίου:
«C++ How to Program, 9/e Paul & Harvey Deitel»
http://media.pearsoncmg.com/ph/esm/deitel/cpp_hpt_9/code_examples/Code_Examples.zip

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.1

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright: Πανεπιστήμιον Πατρών, Ιωάννης Χατζηλυγερούδης, 2015.
«Οντοκεντρικός Προγραμματισμός». Έκδοση: 1.0.1 Πάτρα 2015. Διαθέσιμο
από τη δικτυακή διεύθυνση:

<https://eclass.upatras.gr/courses/CEID1105/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

- Οι διαφάνειες βασίζονται στο βιβλίο «C++ How to Program, 8th Edition, Harvey M. Deitel, Paul J. Deitel, Prentice Hall.»

